

Syntetyczny opis dokonanych zmian (z uzasadnieniem kluczowych zmian) w podstawie programowej filozofii [PPF].

Zmiany w PPF w zakresie podstawowym

Poza wykreśleniem kilkunastu zagadnień – w tym całej jednej części (XII. Początki estetyki) – dokonano także zmian redakcyjnych w części sformułowań, w tym w całości przeredagowano dwie części:

1) VI. Filozofia Platona jako paradygmat antynaturalizmu.

Połączono dwie wcześniej wyodrębnione części odnoszące się do filozofii Platona (VI. i VII.), dzięki czemu nadano tej nowej całości większą spójność

(a) ograniczając część zagadnień historyczno-filozoficznych;

(b) rezygnując z kilku fragmentów tekstów źródłowych;

(c) doprecyzowując niektóre treści nauczania.

Efektom tych zabiegów jest znaczące ograniczenie czasu wymaganego do opanowania tej części materiału.

2) VIII. Epikureizm i stoicyzm jako dwa paradygmaty etyki.

Nowa redakcja tej części PPF zogniskowała pracę nauczycieli i uczniów na centralnym zagadnieniu etyki starożytnej, czyli na zagadnieniu szczęścia, co osiągnięto przez doprecyzowanie wcześniejszych ogólnych sformułowań. Zrezygnowano z trudnych odniesień do współczesnych stanowisk w etyce: konsekwencjalizmu i deontologizmu (znajomość tych stanowisk jest wymagana na poziomie rozszerzonym). Realizacja wcześniej sformułowanych efektów kształcenia i tak wymagała omówienia na lekcjach kluczowych pojęć i tez epikureizmu i stoicyzmu.

Zaproponowana redakcja tej części PPF pozwala skoncentrować się na dwóch kluczowych zagadnieniach: rozumieniu przyjemności w epikureizmie i cnoty w stoicyzmie, co znacząco ułatwia opanowanie tej części materiału.

Zmiany w PPF w zakresie rozszerzonym

W części I. PPF (Kultura logiczna) ograniczono część treści nauczania o charakterze semiotycznym, rezygnując w szczególności z tych treści, których rozumienie nie jest jednoznacznie ustalone w literaturze filozoficzno-logicznej.

W części II. PPF (Elementy historii filozofii) w p. 1. (Filozofia starożytna) podkreślono, że uczniów obowiązują wszystkie treści nauczania z zakresu podstawowego i wykreślono wcześniej znajdujące się tytuły zagadnień wyszczególnionych w PPF w zakresie podstawowym.

Dokonane w tej części zmiany przede wszystkim polegały na wykreśleniu części treści nauczania, czego efektem będzie zmniejszenie obciążenia uczniów związanego z koniecznością pamięciowego przyswojenia tych treści. Nie zrezygnowano natomiast z obowiązku zaznajomienia się przez uczniów z wyszczególnionymi poglądami klasyków filozofii.

W części III. PPF (Wybrane problemy filozofii) zrezygnowano w całości z dwóch podrozdziałów:

1. Koncepcje uprawiania filozofii; 7. Wybrane współczesne problemy bioetyczne. Pierwsze z zagadnień ma charakter metafizyczny, drugie zaś jest niekonieczne do realizacji celów ogólnych PPF. Niektóre szczegółowe wymagania PPF nakładają na uczniów obowiązek analizy przykładowych problemów moralnych, wśród których mogą – lecz nie muszą – znaleźć się problemy bioetyczne. Rezygnacja z dwóch z dziesięciu części tego fragmentu PPF pozwala dokładniej omówić pozostałe zagadnienia i ograniczyć konieczność przyswojenia dodatkowych treści przez uczniów.

dr Marcin Iwanicki, KUL

dr Piotr Lipski, KUL

dr Jacek Frydrych, nauczyciel liceum (Koordynator Zespołu)